

Bài 4

LỄ ĐỘ

I – CÂU HỎI HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

1. Theo em, thế nào là lễ độ ?
2. Em hãy tìm một số biểu hiện của lễ độ và thiếu lễ độ thể hiện qua lời ăn, tiếng nói, cử chỉ...
3. Theo em, việc cư xử lễ độ với mọi người có ý nghĩa như thế nào ?

II – BÀI TẬP

Bài tập 1

Ý kiến nào sau đây là đúng nhất về lễ độ ?

- A. Là cách cư xử đúng mực trong khi giao tiếp với người khác.
- B. Là cách cư xử khéo léo trong khi giao tiếp với người khác.
- C. Là cách cư xử gần gũi trong khi giao tiếp với người khác.
- D. Là cách cư xử thận trọng trong khi giao tiếp với người khác.

Bài tập 2

Em không đồng ý với ý kiến nào sau đây ?

- A. Lễ độ giúp quan hệ bạn bè cùng lớp trở nên tốt hơn.
- B. Lễ độ giúp con người sống có văn hoá.
- C. Chỉ cần lễ độ với người lớn tuổi.
- D. Lễ độ là thể hiện con người có đạo đức.

Bài tập 3

Em đồng tình với hành vi nào sau đây ?

- A. Ân cần, cởi mở với các bạn trong lớp.
- B. Nói trống không với người lớn tuổi.
- C. Nói tên bố mẹ các bạn trong lớp.
- D. Trêu chọc bạn khuyết tật.

Bài tập 4

Cư xử lễ độ thể hiện điều gì ?

- A. Truyền thống tương thân tương ái.
- B. Sự tự trọng, có văn hoá, quan tâm đến mọi người.
- C. Cách học làm sang.
- D. Biết ơn người giúp mình.

Bài tập 5

Tan học, Mai và Hoà đang trên đường về nhà thì có một cụ già trông gầy yếu tiến lại hỏi thăm đường. Mai đang định trả lời cụ thì Hoà ngăn lại :

– Kệ cụ ấy, mình phải đi nhanh về kéo muợn, thời gian đâu mà giúp mấy người già không quen biết.

Hoà quay sang cụ già nói :

– Này cụ già, cụ đi hỏi người khác đi, tụi cháu không có thì giờ đâu.

Câu hỏi :

1/ Em có nhận xét gì về hành vi của bạn Hoà trong tình huống trên ?

2/ Nếu em là Mai, em sẽ có cách ứng xử như thế nào ?

Bài tập 6

Cô giáo dạy môn Địa lí là một cô giáo trẻ mới ra trường, cô được phân công dạy lớp 6A, khi cô vừa bước vào lớp, cả lớp đứng dậy chào cô. Bỗng :

– Ồ ... ồ e hèm !

Tiếng phát ra từ bạn Long ở bàn đầu tiên, kèm theo đó là nụ cười nửa miệng đầy vẻ trêu chọc.

Câu hỏi :

1/ Theo em, hành động của bạn Long thể hiện điều gì ? Nếu em là bạn cùng lớp với Long em sẽ làm gì ?

2/ Để rèn luyện tính lễ độ, chúng ta phải làm như thế nào ?

Bài tập 7

Nhìn thấy cô giáo cũ đang đến gần, Dũng nghĩ : Cô ấy không còn dạy mình nữa, chẳng cần chào đâu.

Câu hỏi :

Em đánh giá thế nào về suy nghĩ đó của Dũng ?

Bài tập 8

Lời nói chẳng mất tiền mua

Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau

Em hiểu thế nào về câu ca dao trên ? Em học tập được gì từ câu ca dao đó ?

Bài tập 9

Em có cảm xúc như thế nào khi mọi người, kể cả người lớn tuổi cư xử có lễ độ với em ?

Bài tập 10

Nếu các bạn lớp em hay làm việc riêng hoặc nói chuyện trong giờ học mà không nghe thầy cô giáo giảng bài thì em sẽ khuyên các bạn như thế nào ?

III – TRUYỆN ĐỌC

GIỜ TRẢ BÀI KIỂM TRA

Tùng ! Tùng ! Tùng !

Đã vào tiết học của môn Sinh học, cả lớp nhanh chóng ổn định chỗ ngồi để chờ cô giáo vào lớp.

Cô Hương dạy môn Sinh học bước vào. Cả lớp đứng dậy nghiêm trang chào cô.

– Chào các em ! Trước khi vào bài học mới cô sẽ trả bài kiểm tra cho các em. Đa phần các em làm bài tốt, các em hãy xem kĩ lại bài của mình để sau khi cô chữa, sai chỗ nào thì rút kinh nghiệm nhé.

Cả lớp hân hoan đón nhận bài từ tay cô. A... Chín điểm... Máy bạn điểm cao cười sung sướng. Cũng có vài bạn tiếc nuối vì mắc một vài lỗi nhỏ.

Bỗng từ phía cuối lớp, Tuấn Anh đi như chạy về phía bục giảng, tay đập bài kiểm tra đánh "bộp" xuống mặt bàn giáo viên :

– Tại sao cô lại chấm bài của em sai thế này ? – Tuấn Anh nói như hét lên.

– Em đã xem kĩ bài của em và xem kĩ phần cô chấm cho em chưa ? – Cô giáo ôn tồn trả lời.

– Em đã xem kĩ rồi.

Nói xong Tuấn Anh đi phăm phăm về chỗ ngồi. Cả lớp nín lặng chờ đợi một trận "giông bão" sẽ đến.

Cô Hương cầm bài của Tuấn Anh lên xem xét kĩ phần cô nhận xét và đánh dấu bên lề bài. Cô phân tích cho Tuấn Anh và cả lớp hiểu vì sao bạn được số điểm như vậy. Cả lớp thở phào vì không thấy cô nổi giận. Nhưng kìa... nhìn ánh mắt cô thật buồn. Cô nói :

– Hành động của Tuấn Anh hôm nay làm cô rất buồn. Em hãy suy nghĩ cho kĩ xem hành động của em như vậy có được không ? Bao nhiêu năm đi dạy học, cô chưa bao giờ chứng kiến hay trải qua cảm giác học sinh lên đập bàn và nói như quát vào mặt cô giáo như thế này. Cô hơi ngỡ ngàng vì Tuấn Anh vốn là một học sinh ngoan mà sao giờ lại cư xử thiếu lễ độ như thế.

Nước mắt chảy dài trên má Tuấn Anh, con trai mà khóc cơ đấy. Bạn vốn ngoan và có lễ độ lắm cơ mà, sao hôm nay lại thế nhỉ ?

– Thưa cô – Tuấn Anh ngập ngừng đứng dậy. Cô cho em xin lỗi, do quá háp tấp và nóng nảy nên em có những cử chỉ và lời lẽ thiếu lễ độ với cô. Em xin lỗi cô và các bạn. Em mong cô tha lỗi cho em.

– Em đã biết mình sai, cô hi vọng rằng em sẽ biết sửa chữa. Đây sẽ là bài học cho em và cả lớp ta về cách ứng xử với thầy cô giáo.

Cả lớp trầm xuống, ai cũng lặng lẽ suy nghĩ về lời dạy của cô.

Đỗ Thuý Hằng

Câu hỏi :

1/ Điều gì xảy ra sau khi cô giáo trả bài kiểm tra cho cả lớp ?

2/ Em có nhận xét và đánh giá thế nào về hành vi của Tuấn Anh trong câu chuyện trên ?

3/ Cô giáo đã cư xử như thế nào sau khi sự việc xảy ra ?

4/ Qua câu chuyện này, chúng ta rút ra bài học gì cho bản thân ?